

Dosarul nr. 2rh-58/21

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud. V. Gâscă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. S. Arnăuț, E. Clim, N. Vascan)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. I. Oprea, V. Clevadi, L. Catan, I. Bejenaru, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

9 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Verdeș împotriva
Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului
material și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane
împotriva deciziei din 7 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost
respins recursul declarat de Ion Verdeș, menținută decizia din 14 iunie 2012 a Curții
de Apel Chișinău și încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău

constată:

La 16 mai 2008, Ion Verdeș a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului
material și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane.

În motivarea acțiunii a invocat că a fost deținut în instituții penitenciare timp
de 8 ani, dintre care din 17 mai 2007 până la 20 decembrie 2008 în penitenciarul
nr. 13 din mun. Chișinău, fiind etapat din Colonia nr. 4 din Colonița în legătură cu
examinarea în instanțele de judecată a acțiunilor sale civile, unde condițiile de
detenție i-au fost înrăutățite mai mult, alimentația fiind proastă, la un nivel de 30 -
40 % din normele minime alimentare stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din
29 mai 2006, fiind nevoit să se alimenteze suplimentar din mijloace financiare
proprii, obținute în timpul detenției și de la rudele sale.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului a restului 60 % din alimentația sa pentru anii cât a fost deținut în sumă totală de 480 000 de lei și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane și degradante.

Prin hotărârea din 2 octombrie 2008 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea lui Ion Verdeș împotriva Ministerului Finațelor al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material, ca nefondată.

Prin hotărârea suplimentară din 8 aprilie 2009 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă pretenția lui Ion Verdeș privind executarea pedepsei în condiții inumane și degradante, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Verdeș, casată hotărârea din 2 octombrie 2008 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și hotărârea suplimentară din 8 aprilie 2009 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea.

A fost recunoscută ca inumane și degradante detenția lui Ion Verdeș, de la 17 mai 2007 până la 20 decembrie 2008, în penitenciarul nr. 13 din Chișinău.

A fost încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finațelor al Republicii Moldova prejudiciul material în mărime de 480 000 de lei.

Prin decizia din 30 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Finațelor al Republicii Moldova, casată integral hotărârea din 28 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 5 octombrie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia din 30 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău și restituită pricina la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Finațelor al Republicii Moldova, casată integral hotărârea din 28 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și a emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 26 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs pricina civilă în cauză și remisă la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, iar ulterior la Curtea de Apel Chișinău pentru corectarea erorilor de ordin material admise la adoptarea hotărârilor.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, menținută prin decizia din 30 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost rectificată data adoptării hotărârii din 18 octombrie 2010 în 28 octombrie 2010.

Prin încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 249 CPC, a fost corectată decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin substituirea datei hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 18 octombrie 2010 în data corectă a adoptării hotărârii de 28 octombrie 2010.

Prin decizia din 7 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Ion Verdeș, menținută decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

La 3 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice și ulterior, la 6 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ion Verdeș a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 7 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea plângerii privind despăgubirile în mărime de 580 000 de lei în urma detenției în condiții inumane și degradante, încasarea prejudiciului cauzat în mărime de 580 000 de lei.

În susținerea cererii de revizuire, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, a invocat că materialul examinat pe 7 aprilie 2014 a fost apreciat vădit eronat de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție și urmează a fi revizuit, având în vedere ilegalitatea deciziei adoptate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

În interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate, este cert că cererea de revizuire poate fi declarată doar în temeiurile expres prevăzute în norma dată, care poartă un caracter exhaustiv și nu pot fi completate.

Ca urmare, declararea revizuirii pentru alte temeiuri decât cele prevăzute în această normă duce la respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă.

La caz, se va remarca că temeiurile invocate în cererea de revizuire de către revizuentul Ion Verdeș nu pot fi reținute ca unele prevăzute la art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea deciziei, or ultimul a oferit în susținerea acesteia, împrejurări ce țin de fondul cauzei, întemeindu-și cererea în baza prevederilor art. 445 alin. (1) lit. a) CPC (împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței) și nu a prevederilor art. 449 CPC.

Astfel fiind, admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nicio parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș împotriva deciziei din 7 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Verdeș împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic